

Gastroskopiya i kolonoskopiya u anesteziji (endoskopski zahvati)

Za gastroskopiju i kolonoskopiju u anesteziji potrebno je da pacijent bude na tašte, što znači da 6 sati prije zahvata ne unosi hranu i piće u organizam.

Za uvod u anesteziju koristi se najčešće anestetik Propofol (Diprivan) koji spada u skupinu intravenskih anestetika.

Intravenski anestetici su lijekovi koji dovode do gubitka svijesti u jednom vremenu cirkulacije, ako se daje u prikladnoj dozi.

Izazivaju promjene moždane fiziologije kao što su sedacija, duboka sedacija, hipnoza i anestezija, a bez neprihvatljive srčane i/ili respiracijske depresije.

Intravenski anestetik može se primjenjivati: jednokratno, višekratnom primjenom iste, te trajnom infuzijom promjenljive brzine.

Propofol Propofol (2,6 - diisopropilfenol) koristi se za: uvod i održavanje opće anestezije, sedaciju pri zahvatima u regionalnoj anesteziji, sedaciju bolesnika u JIL-u. Naročito je popularan za kratke operacijske i dijagnostičke zahvate, zbog povoljnog farmakokinetičkog profila. Izaziva vrlo brz nastup anestezije, ali vrlo brzo i ugodno buđenje. Propofol je glavni dio totalne intravenske anestezije (TIVA), koja se upravo razvila pojavom i uporabom propofola, ali i drugih lijekova. Navedeni lijekovi se odlikuju brzim vremenom eliminacije.

Propofol je karakteristična lagano viskozna, mliječno-bijela tvar. Uveden je 1977. godine, od 1986. godine pa nadalje priprema se kao emulzija od 1% izotonične

otopine, 10% sojinog ulja, 2,25% glicerola, i 1,2% lecitina iz jaja (oprez kod alergije na jaja!).

Propofol je primarno hipnotik, njegovi učinci su potencijalno ugodni i poželjni; lijepi snovi, seksualne disinhibicije, iluzije, fizički zagrljaji kod ljudi koji se bude iz propofolske anestezije. Bolesnici opisuju san kao »ugodan«, »euforičan«, i »relaksirajući«.

Od neželjenih nuspojava propofola javlja se ponekad bol prigodom injekcije. Ona je češća kod injekcije u području malih vena dorzuma šake. Stoga se preporuča davati ga u veće kubitalne vene, a mnogi indukcijskoj dozi dodaju 10–20 mg lidokaina.

Moguće su alergijske reakcije, stoga osobe koje imaju u anamnezi podatak o alergijama na hranu ili lijekove taj podatak trebaju reći anesteziologu koji će onda prije uvida u anesteziju pripremiti, primjenom odgovarajućih lijekova, pacijenta za uvod u anesteziju da bude siguran, što znači da se pojava alergijske reakcije suprimira, zapravo svede na najmanju moguću mjeru. Katkad se viđaju ekscitacijski učinci.

Propofol je lijek koji se koristi u cijelom svijetu s obzirom na kvalitete koje ima, a to su brzi uvod u anesteziju, mogućnost produžavanja trajanja anestezije, hemodinamska stabilnost, siguran dišni put, lako buđenje iz anestezije, te nerijetka prisutnost lijepih i ugodnih snova. Ima antiemetski učinak.

Na dan endoskopskog zahvata u anesteziji, poslije anestezije nije dozvoljeno upravljati motornim vozilom.

Dva sata nakon anestezije smije se jesti i piti. Dobar odabir je lagana lako probavljiva hrana.